

Filosofování – jako cesta

Karl Jaspers řekl ve svých rozhlasových přednáškách („Úvod do filosofie“, vyšly 1953 jako knížka), že filosofie znamená: být na cestě. Možná, že by bylo lépe říci: *filosofování* znamená být na cestě, neboť na cestě není ani pouze, ani především filosofie, nýbrž filosof. Marně se nám nejrůznější učebnice filosofie pokoušejí předestřít cestu filosofie jako zestručněnou historii některých aspektů filosofování za dobu delší než půl třetího tisíciletí. Ve skutečnosti ukazují jen, jak různí filosofové cestovali někdy po stejných cestách, jindy dokonce po cestách značně odlišných a navzájem neslučitelných. A přece pochopit ty různé cesty můžeme jen tak, že dbáme toho, jak na sebe navzájem reagovaly a reagují. Ale zabudovat všechny ty cesty do nějakého uspořádaného systému nelze, neboť „cesta“ filosofie není dána, není postavena ani vydlážděna minulými filosofy, ale představuje na prvním místě živé, živoucí myšlení, tedy cestování, které je sice vždy nějak na minulé myslitele vázáno, ale zároveň je od nich svobodné v té míře, v jaké je poznalo a v jaké jim porozumělo (a třeba lépe, než jak si rozuměli oni sami). Žádný filosof není nucen ani povinen vycházet z určitého filosofa jiného, ale pokud na něm, nechce být závislý, musí jej poznat a pochopit – aspoň v něčem zásadně důležitém (nemusí to být ve všem).

(Písek, 130505-3.)